

UVIC

Màster Interuniversitari en Educació Inclusiva

**Universitat de Vic
Universitat de les Illes Balears
Universitat de Lleida**

MÀSTER INTERUNIVERSITARI EN EDUCACIÓ INCLUSIVA

CURS ACADÈMIC 2010-2011

Coordinador general del Màster¹: José Ramón Lago

Coordinador del Màster a la UVic: José Ramón Lago

Coordinadora del Màster a la UIB: Dolors Forteza

Coordinadora del Màster a la UdL: Glòria Jové

Es tracta d'un màster interuniversitari, professionalitzador i de recerca, coordinat per la Universitat de Vic amb la participació de la Universitat de Lleida i de la Universitat de les Illes Balears, que proporciona una formació específica a titulats i professionals i els capacita **–si se segueix l'itinerari professionalitzador–** per dissenyar, aplicar i avaluar propostes i plantejaments educatius que, a més d'integrar les persones amb discapacitat i amb risc d'exclusió, promoguin canvis per assegurar una inclusió real de totes les persones i contribueixin al desenvolupament d'institucions escolars i socials inclusives; o bé **–si se segueix l'itinerari de recerca–** capacita per investigar i fer una tesi doctoral sobre aquestes mateixes propostes i plantejaments inclusius.

¹ Segons el conveni signat per les tres universitats participants, la coordinació general de Màster serà rotatòria. Les dues primeres edicions (2009-10 i 2010-11) seran coordinades per la Universitat de Vic, les dues següents, per la UIB, i les dues següents, per la UdL.

Índex

1. INFORMACIÓ GENERAL.....	5
Orientació del Màster	5
Titulació.....	5
Estructura modular.....	5
Requisits d'accés i admissió	7
Modalitat, tipus de sessions i horari	7
Sessions de classe.....	9
Sessions de treball dirigit.....	9
Sessions de tutoria	9
Material de suport i guions de treball.....	10
Matrícula i preu	10
Reconeixement de crèdits.....	10
Objectius generals i competències	11
Objectius generals.....	11
Competències	12
Competències generals.....	12
2. PROGRAMACIÓ DEL CURS 2010-2011	13
Sessió Inaugural:	13
Sessió pràctica sobre l'ús del campus virtual de la UVic	13
PRIMER SEMESTRE	13
Mòdul 1: Educació Inclusiva, principis i fonaments	13
Competències específiques	13
Principals continguts	14
Assignatures, calendari i professorat	14
Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 1:	15
Mòdul 2: Actualització en investigació	16
Competències específiques	16
Principals continguts	16
Assignatures, calendari i professorat	17
Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 2:	17
Mòdul 3: Organització del centre escolar des d'un enfocament inclusiu	19
Competències específiques	19
Principals continguts	19
Assignatures, calendari i professorat	19
Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 3	20

SEGON SEMESTRE	21
Mòdul 4: Planificació i organització de la intervenció educativa amb alumnat de famílies immigrants i amb alumnat amb alguna discapacitat des d'un enfocament inclusiu	21
Competències específiques	21
Principals continguts	21
Assignatures, calendari i professorat	22
Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 4:	22
Mòdul 5: L'atenció socioeducativa de persones vulnerables a processos d'exclusió al llarg del cicle vital	24
Competències específiques	24
Principals continguts	24
Assignatures, calendari i professorat	25
Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 5:	25
Mòdul 6: Pràcticum i Treball Final de Màster	27
Competències específiques	27
Principals continguts	27
Assignatures.....	28
Calendari	28
El Pràcticum i el Treball Final de Màster, en l'itinerari professionalitzador	28
El Pràcticum i el Treball Final de Màster, en l'itinerari de recerca	29
3. L'AVALUACIÓ	31
L'avaluació dels mòduls 1, 3, 4 i 5.....	31
L'avaluació del mòdul 2	31
L'avaluació del mòdul 6 (Pràcticum i Treball Final de Màster)	32
Defensa oral del Treball Final de Màster.....	32

1. INFORMACIÓ GENERAL

Orientació del Màster

El Màster en Educació Inclusiva té una orientació acadèmica (o mixta) amb un doble itinerari:

1. L'*itinerari professionalitzador* capacita als estudiants per a una intervenció professional especialitzada en l'atenció socioeducativa de les persones amb risc d'exclusió, des d'un enfocament inclusiu.
2. L'*itinerari de recerca* capacita als estudiants per iniciar un procés de recerca sobre problemes relacionats amb l'atenció socioeducativa d'aquest mateix col·lectiu de persones, des d'un enfocament inclusiu, de manera que el Màster representa el període de formació del Programa de Doctorat en Educació Inclusiva, de les tres universitats participants i, en acabar-lo, els estudiants poden inscriure la seva tesi doctoral per obtenir el títol de doctor o doctora.

Titulació

En tots dos itineraris, la titulació que s'obté, si es superen els 60 crèdits, és una titulació oficial de Màster en Educació Inclusiva.

Estructura modular

El Màster en Educació Inclusiva està estructurat en 6 mòduls (veure Taula 1). Els cinc primers, de continguts fonamentals i metodològics, de 9 crèdits ECTS cadascun, i el sisè, sobre el Pràcticum i el Treball Final de Màster, de 15 crèdits ECTS.

Els cinc primers mòduls consten de tres assignatures de 3 crèdits cadascuna, i el mòdul 2 –sobre continguts metodològics- consta de 2 assignatures obligatòries i 1 d'optativa, que serà organitzada per cada universitat participant.

El Mòdul 6 consta de dues "assignatures": el Pràcticum i el Treball Final de Màster. Si s'ha triat l'itinerari *professionalitzador*, el Pràcticum és de 9 crèdits i el Treball Final de Màster és de 6 crèdits. Si s'ha escollit l'itinerari de *recerca*, el Pràcticum és de 6 crèdits i el Treball Final de Màster és de 9 crèdits.

Taula 1: Estructura general de Màster en Educació Inclusiva (mòduls i assignatures)

		Assignatura	Crèd.	Tipus	Universitat	Videoconf. Sí/NO	
PRIMER SEMESTRE	Mòdul 1	M1A1	Educació i inclusió	3	Oblig.	UVic	SÍ
		M1A2	Educació inclusiva en l'àmbit escolar	3	Oblig.	UIB	SÍ
		M1A3	Educació inclusiva en l'àmbit social	3	Oblig.	UdL	SÍ
	Mòdul 2	M2A1	La investigació educativa des de la perspectiva metodològica qualitativa	3	Oblig.	UVic/UIB/ UdL	NO
		M2A2	La investigació educativa des de la perspectiva metodològica quantitativa	3	Oblig.	UVic/UIB/ UdL	NO
		M2A3	Investigació en estratègies i recursos per atendre la diversitat	3	Opt.	UVic	NO
		M2A3	Investigació en organització del centre i atenció a la diversitat	3	Opt.	UIB	NO
		M2A3	Investigació en atenció a la diversitat al llarg del cicle vital	3	Opt.	UdL	NO
	Mòdul 3	M3A1	L'estructura i l'organització dels suports a l'escola inclusiva	3	Oblig.	UIB	SÍ
		M3A2	Condicions, eines i recursos per atendre la diversitat a l'educació primària	3	Oblig.	UIB	SÍ
		M3A3	Desenvolupament curricular i organitzatiu per atendre la diversitat a l'educació secundària	3	Oblig.	UIB	SÍ
	SEGON SEMESTRE	Mòdul 4	M4A1	Dinàmiques socials i educatives d'atenció a la diversitat	3	Oblig.	UVic
M4A2			Ensenyament i planificació multinivell	3	Oblig.	UVic	SÍ
M4A3			Estructuració cooperativa de l'aprenentatge	3	Oblig.	UVic	SÍ
Mòdul 5		M5A1	Desenvolupament infantil i atenció primerenca	3	Oblig.	UdL	SÍ
		M5A2	Transició a la vida adulta i la vellesa	3	Oblig.	UdL	SÍ
		M5A3	Integració social de col·lectius amb risc d'exclusió	3	Oblig.	UdL	SÍ
Mòdul 6		M6A1a	Pràctiques (Itinerari professionalitzador)	9	Oblig. (1)	UVic/UIB/ UdL	NO
		M6A1b	Pràctiques (Itinerari de recerca)	6	Oblig. (2)	UVic/UIB/ UdL	NO
		M6A2a	Treball Final de Màster (Itinerari professionalitzador)	6	Oblig. (1)	UVic/UIB/ UdL	NO
		M6A2b	Treball Final de Màster (Itinerari de recerca)	9	Oblig. (2)	UVic/UIB/ UdL	NO

(1) Obligatori per als que facin l'itinerari professionalitzador

(2) Obligatori per als que agafin l'itinerari de recerca

Requisits d'accés i admissió

D'acord amb el Reial Decret 1393/2007, que estableix la regulació dels ensenyaments universitaris oficials, poden accedir a aquest Màster totes les persones que tinguin un títol universitari oficial espanyol, o un títol expedit per una institució d'educació superior de l'Espai Europeu d'Educació Superior que faculti en el país expedidor per accedir als ensenyaments de màster. També podran accedir-hi els titulats en sistemes educatius aliens a l'Espai Europeu d'Educació Superior sense necessitat d'homologar els seus títols, prèvia comprovació per la Universitat que aquests titulats acrediten un nivell de formació equivalent als corresponents títols universitaris oficials espanyols i que faculten, en el país expedidor, per a l'accés a ensenyaments de postgrau.

Per a ser admesos al Màster, les persones que hi tinguin accés hauran de reunir els requisits establerts per cada Universitat participant. Entre aquests requisits hi pot haver el d'una formació prèvia específica en algunes disciplines, segons quina sigui la formació prèvia de l'estudiant.

Les titulacions prèvies considerades més idònies per a matricular-se al Màster en Educació Inclusiva són les següents:

a) Entre les titulacions oficials actuals:

- Llicenciatura de pedagogia, llicenciatura de psicopedagogia, llicenciatura de psicologia, altres llicenciatures o enginyeries vinculades a la docència en àrees específiques del coneixement que capaciten per a fer classes en educació secundària i batxillerat de llengua i literatura catalana i castellana, llengua anglesa, matemàtiques, ciències socials (història i geografia), ciències experimentals (física i química), tecnologia, educació física, educació visual i plàstica, educació musical.
- Diplomatura de Mestre (de les diferents especialitats actuals: infantil, primària, educació especial, educació musical, educació física, audició i llenguatge, llengua estrangera), diplomatura d'Educació Social, diplomatura de Treball Social.

b) Entre les titulacions adaptades a l'Espai Europeu d'Educació Superior:

- Graus de Pedagogia, Psicologia, Educació Primària, Educació Infantil, Educació Social, Treball Social, i altres graus de diferents àrees del coneixement que capacitin per impartir classe en l'educació secundària i el batxillerat, abans o després de realitzar el Màster en Formació del Professorat.

Entre les persones que tinguin alguna de les titulacions anteriors es prioritzarà les que tinguin experiència laboral en el camp de l'educació (tant en l'educació formal com en l'educació no formal), i, entre aquests, es prioritzarà els que hagin cursat prèviament el Certificat d'Aptitud Pedagògica (CAP) o el Màster en Formació del Professorat, en qualsevol de les seves especialitats.

Modalitat, tipus de sessions i horari

La modalitat del màster és *semipresencial*, amb suport virtual. Degut a això, els crèdits de contacte professorat-alumnat i els crèdits de treball personal es distribueixen de la següent manera: els crèdits de contacte professorat-alumnat

representen el 33'3% dels crèdits de les assignatures, mentre que els crèdits de treball personal suposen el 66'6% restant.

Segons aquesta proporció, tenint en compte que 1 crèdit ECTS equival a 25 hores de treball de l'alumnat, 1c ECTS equival a 8,3 hores de contacte amb el professorat i a 16,65 hores de treball personal.

Així doncs, en una assignatura de 3c ECTS (com la majoria d'assignatures del Màster), hi ha 25 hores de contacte professorat-alumnat (8,3 h x 3 crèdits), repartides de la següent forma:

- 3 sessions de classes presencials (SC) amb tot el grup classe, de 3 hores cadascuna (total: 9 h.), dedicades fonamentalment a introduir els continguts i a posar en comú les reflexions dels estudiants i debatre sobre elles.
- 4 sessions de treball dirigit (STD) individuals o formant equips reduïts, de 3 h cada sessió (total: 12 h.), dedicades a treballar els continguts més pràctics de l'assignatura (activitats en grup, estudi de casos...).
- La resta d'hores (4 h.) seran de *tutories* (T) individuals, dedicades a fer un seguiment del Pla de Treball individual de cada alumne, i del seu procés d'aprenentatge.

Durant les hores de *treball personal*, (16,65 h. x 3 crèdits = 50 h., que sumades a les 25 h. de contacte, equivalen a les 75 hores de l'assignatura), l'alumnat haurà de realitzar les activitats i exercicis inclosos en el *Pla de Treball Individual* que el professorat de les diferents assignatures presentarà en la primera classe presencial. Aquestes activitats inclouen: estudis de cas, comentaris de textos, lectura de llibres, estudi personal, etc., i complementaran els continguts introduïts pel professorat en les classes presencials i treballats en les sessions de treball dirigit.

La docència de cadascun dels mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 es distribueix al llarg de 5 setmanes, de la forma que s'indica en la Taula 2:

Taula 2: Distribució de les assignatures i les sessions dels mòduls 1,2,3,4 i 5 al llarg de cinc setmanes

	1a setmana	2a setmana	3a setmana	4a setmana	5a setmana
Dilluns	T	A1: STD3	A2: STD2	T	A3: STD3
Dimarts	A1: SC1	A1: SC3	A2: SC2	A3: SC1	A3: SC3
Dimecres	A1: STD1	A1: STD4	A2: STD3	A3: STD1	A3: STD4
Dijous	A1: SC2	A2: SC1	A2: SC3	A3: SC2	T
divendres	A1: STD2	A2: STD1	A2: STD4	A3: STD2	T

M = Mòdul

A = Assignatura

SC = Sessió de classe presencial (amb videoconferència o sense)

STD = Sessió de Treball Dirigit (sempre a través del Campus Virtual)

TP = Treball Personal

T = Tutoria (virtual o presencial)

Cada Assignatura (A1, A2 i A3) consta de:

- 3 sessions de classe presencials (SC1, SC2 i SC3), que es faran sempre un dimarts o un dijous, de les 18 h. a les 21 h.
- 4 sessions de treball dirigit (STD1, STD2, STD3 i STD4), que estan senyalades dins l'horari els dilluns, els dimecres i els divendres.
- Dins l'horari de les 5 setmanes de docència de cada mòdul, es senyalen 4 dies per tutories: el dilluns de la 1a i la 4a setmanes, i el dijous i el divendres de la 5a. setmana.

Sessions de classe

Les 9 hores (3 h x 3 sessions = 9 h.) de les *sessions de classe* (SC) de cada assignatura dels mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 són presencials, i, si són impartides des d'una universitat diferent d'aquella en la qual l'estudiant s'ha matriculat, es podran seguir en temps real per videoconferència des de les tres universitats participants.

Les sessions de classe presencials del mòdul 2 s'impartiran des de cada una de les universitats participants, amb professorat de la pròpia universitat. Per aquest motiu no s'impartiran per videoconferència.

Les SC seran sempre els dimarts i els dijous (veure calendari corresponent al curs 2010-2011), de les 18 a les 21 hores.

Sessions de treball dirigit

Les 12 hores (3 h x 4 sessions = 12 h) de les *sessions de treball dirigit* (STD) de cada assignatura dels mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 són virtuals: els estudiants hauran de treballar en equip, o individualment, i comunicar-se amb el professorat de l'assignatura, a través del campus virtual.

Hi haurà dos tipus d'activitats dirigides per a les STD:

a) *Per a les STD intercalades entre SC i SC*: es tracta d'activitats de realització immediata concebudes com a "continuació" o "culminació" del contingut treballat en la SC precedent, o bé com a "preparació" de la SC següent. Es tracta d'activitats breus i concises, que es puguin realitzar de forma immediata, entre sessió de classe i sessió de classe. El professorat, doncs, haurà de facilitar el material (articles, dades, estudi de cas...) necessari per poder fer l'activitat. Es tracta, també, d'activitats que es puguin fer individualment, tot i que, si així es concreta, les podran fer en equip. El professorat podrà demanar que se li facin arribar aquestes activitats realitzades per cada estudiant, a través del campus virtual. En aquest cas, el professorat haurà de fer un "retorn" d'aquestes activitats als estudiants, amb les corresponents observacions i valoracions.

b) *Per a les STD del final de cada assignatura* (en alguns casos n'hi ha programada una, i en altres dues): es tractarà sempre d'una activitat de síntesi, de caràcter individual, breu, en la qual l'alumnat explicarà en forma d'enunciats què ha après en l'assignatura. L'estudiant farà arribar aquesta síntesi al professorat de l'assignatura, abans no comenci l'assignatura següent. I el professorat haurà de fer un "retorn" als estudiants d'aquesta síntesi, amb les corresponents observacions i valoracions.

Sessions de tutoria

Les 4 hores de *tutoria* de cada assignatura dels mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 es podran dur a terme els dies senyalats per a les tutories en les 5 setmanes de docència del mòdul (veure Taula 2), però es podran fer també al llarg de les setmanes següents mentre

s'imparteixen els altres mòduls, fins que l'alumne o l'alumna hagi completat el seu *Pla de Treball* individual i hagi lliurat els diferents treballs o activitats per a l'avaluació dels diferents mòduls.

Les sessions de tutoria podran realitzar-se presencialment o a través del campus virtual.

Material de suport i guions de treball

Per a cadascuna de les assignatures dels Mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 el professorat haurà de posar a disposició de l'alumnat –per mitjà del campus virtual- un document de suport a la docència (a manera de manual i d'orientacions per a l'estudi), amb els continguts de l'assignatura agrupats en blocs, i amb la descripció detallada dels exercicis i/o activitats a realitzar en les sessions de treball dirigit i en el Pla de Treball individual, així com els terminis de realització dels mateixos amb la data de lliurament de cadascun d'ells.

Matrícula i preu

El Màster s'ajustarà a la normativa acadèmica de cada universitat participant.

Cal tenir en compte, a més, els aspectes següents:

- Els estudiants s'han de matricular de mòduls enters (no poden matricular assignatures aïllades, a no ser que tinguin reconegudes o convalidades alguna o algunes assignatures d'un mòdul).
- Donat que el Pràcticum i el Treball Final de Màster tenen una durada diferent segon l'itinerari (encara que, en ambdós casos, sumen un total de 15 crèdits ECTS), per matricular el mòdul 6 els estudiants han d'haver decidit l'itinerari que volen fer (professionalitzador o de recerca), en funció del qual matricularan el Pràcticum i el Treball Final de Màster corresponent a cada itinerari.
- Per matricular el mòdul 6 s'ha d'haver matriculat també els mòduls 1 i 2.

Les dates de preinscripció i matrícula les fixa cada universitat així com també la documentació necessària per iniciar aquest procés. Per altra banda, el preu per crèdit depèn igualment de cada universitat.

Reconeixement de crèdits

A les persones que tinguin la llicenciatura de Psicopedagogia que vulguin fer l'itinerari de recerca se'ls podrà reconèixer el mòdul 1 i dos dels mòduls 3, 4 o 5. Hauran de fer, per tant, com a mínim, els mòduls 2 i 6 i, d'entre els mòduls 3, 4 i 5, el mòdul que es correspongui més directament a la línia de recerca en la qual volen realitzar la seva tesi doctoral. En el cas de l'itinerari professionalitzador triaran el mòdul que millor respongui als seus interessos d'entre els mòduls 3, 4 o 5. També és possible només reconèixer assignatures concretes dels mòduls esmentats.

Als titulats en Pedagogia, se'ls reconeixerà un mòdul d'entre els mòduls 3, 4 i 5 i el mòdul 1 en funció de les assignatures cursades durant la carrera. Si es tria l'itinerari de recerca hauran d'elegir els dos mòduls que tinguin més relació amb la línia d'investigació en la qual volen realitzar la seva tesi doctoral. Si s'opta per l'itinerari professionalitzador, l'alumnat triarà els dos mòduls (d'entre els mòduls 3, 4 i 5) que

més s'ajustin als seus interessos. També és possible només reconèixer assignatures concretes dels mòduls esmentats.

Els estudiants amb titulacions relacionades amb l'educació, si demostren que estan desenvolupant una feina en l'àmbit socioeducatiu, podran sol·licitar el reconeixement de crèdits en les condicions establertes per la normativa pròpia de cada universitat participant en aquest Màster.

Objectius generals i competències

Objectius generals

a) *Per als dos itineraris (professionalitzador i de recerca)²:*

Els estudiants del Màster, en finalitzar-lo, hauran de:

1. Demostrar un nivell de coneixement i de comprensió de les idees relacionades amb l'educació entesa des d'un enfocament inclusiu, de manera que siguin capaços d'aplicar-les tant en un context professional com en un context d'investigació (Mòduls 1, 2, 3, 4, 5 i 6).
2. Ser capaços d'aplicar els seus coneixements i les habilitats per a treballar en equip amb la finalitat de resoldre problemes, en entorns nous i en contextos amplis o multidisciplinars relatius al camp de l'educació inclusiva, tant en l'àmbit formal (escolar) com no formal (social) (Mòduls 2, 3, 4, 5 i 6).
3. Tenir l'habilitat d'integrar coneixements i d'afrontar la seva complexitat, així com de formular judicis sobre l'educació inclusiva que incloguin reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques relacionades amb l'aplicació dels seus coneixements, respectant en tot moment i aplicant en la pràctica professional els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones, els Drets Humans i els principis d'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, així com els valors propis de la cultura de pau i de valors democràtics (Mòdul 6).
4. Comunicar les seves conclusions i coneixements sobre educació inclusiva, així com el marc conceptual en el qual es basen, tant a experts com a no experts, de forma clara i sense ambigüitats (Mòdul 6).
5. Haver desenvolupat habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar els estudis (si escau., el doctorat) de forma àmpliament autodirigida o autònoma (Mòduls 1, 2, 3, 4, 5 i 6).

b) *Per a l'itinerari de recerca³:*

Els estudiants del Màster, en finalitzar-lo, a més dels objectius generals anteriors, han de:

6. Demostrar una comprensió sistemàtica del camp d'estudi de l'educació inclusiva i el domini de les aptituds i els mètodes d'investigació associats amb aquest camp

² Els objectius de formació d'aquest apartat responen als cinc "descriptors de Dublín" del segon cicle (que sintetitzen les competències que han de dominar els estudiants perquè sigui possible atorgar-los una titulació que impliqui el compliment del segon cicle d'ensenyament superior).

³ Els objectius de formació d'aquest apartat responen als dos primers "descriptors de Dublín" del tercer cicle (que sintetitzen les competències que han de dominar els estudiants perquè sigui possible atorgar-los una titulació que impliqui el compliment del tercer cicle d'ensenyament superior). Quant als altres descriptors del tercer cicle, lògicament, els estudiants hauran de demostrar la seva plena consecució al final del tercer cicle (és a dir, després del doctorat).

d'estudi, que mostrin la seva preparació per a iniciar una tesi doctoral (Mòduls 1 i 2).

7. Ser capaços de dissenyar, implementar i adaptar un procés substantiu d'investigació sobre algun problema o qüestió relacionat amb l'educació inclusiva, de manera que demostrï la seva capacitat d'emprendre una tesi doctoral (Mòdul 6).

Competències

D'acord amb aquests objectius generals, el Màster pretén desenvolupar un conjunt de competències relacionades amb el seu objecte d'estudi. Cal diferenciar les competències específiques (les que són pròpies de cada un dels Mòduls del Màster en Educació Inclusiva) i les competències generals (les que es poden desenvolupar a través de molts altres màsters, és a dir, que no són específiques d'aquest màster en concret).

Les competències específiques les consignarem, en aquest document, a l'inici de cada un dels mòduls del Màster.

Competències generals

Les competències generals (comunes a altres màsters) que el Màster en Educació Inclusiva pretén desenvolupar en els estudiants són les següents:

G1: Aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts.

G2: Integrar coneixements i formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

G3: Comunicar les seves conclusions, i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüïtats.

G4: Comunicar-se oralment i per escrit, en les llengües oficials de la comunitat i en una llengua distinta a la pròpia d'abast internacional.

G5: Aplicar els mètodes inductiu, deductiu i analògic per raonar.

G6: Buscar i analitzar informació i documentació.

G7: Recollir dades i analitzar-les

G8: Gestionar el temps per aconseguir la màxima eficiència.

G9: Reflexionar críticament sobre els seus pensaments, decisions i actes.

G10: Tenir un comportament professional amb iniciativa, serietat, compromís, perseverança i independència.

G11: Treballar en un equip interdisciplinari i assumir-ne el lideratge.

G12: Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar l'aprenentatge de forma àmpliament autodirigida o autònoma.

2. PROGRAMACIÓ DEL CURS 2010-2011

Sessió Inaugural:

Dia i hora: Dijous, 30 de setembre de 2010, de 18 a 21 h.

Sessió per videoconferència, amb una conferència inaugural i parlaments des de les 3 universitats participants:

A través de videoconferència:

- De 18 a 18'30 h.: Intervenció dels coordinadors del màster de cada universitat (José Ramón Lago, Dolors Forteza i Glòria Jové).
- De 18'30 a 20 h.: Conferència inaugural del màster.

A cada universitat:

- de 20 a 21 h.: Aspectes organitzatius del màster

Sessió pràctica sobre l'ús del campus virtual de la UVic:

Dia i hora: Dimarts, 5 d'octubre de 2010, de 18 a 20 h.

Sessió per videoconferència –feta des de la UVic- per fer una explicació pràctica sobre l'ús del campus virtual de la UVic.

PRIMER SEMESTRE

Mòdul 1. Educació Inclusiva, principis i fonaments

Coordinador: José Ramón Lago (UVic)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E1: Examinar críticament teories, models i interpretacions sobre l'educació inclusiva, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals dels diferents organismes (OCDE, UNESCO) sobre aquesta qüestió

E2: Argumentar l'enfocament inclusiu de l'educació a partir de fonaments teòrics pedagògics, psicològics, sociològics i ètics.

Principals continguts

- Delimitació conceptual de l'educació inclusiva. Principis pedagògics, psicològics, sociològics i ètics de l'educació inclusiva.
- Les opcions educatives dels organismes internacionals: UNESCO, Agència Europea per al Desenvolupament de l'Atenció a les Necessitats Educatives, OCDE.
- Estudi comparatiu dels sistemes educatius inclusius.
- Disposicions legals sobre educació, en l'àmbit social i l'àmbit escolar.
- El sistema educatiu espanyol i peculiaritats de les diferents comunitats autònomes. Elements fonamentals de les escoles inclusives.
- Disseny, programació i avaluació de programes educatius.

Assignatures, calendari i professorat

Assignatura 1.1: Educació i inclusió				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 7/10/10	18 – 21 h	Sí	Pere Pujolàs
2	Dijous, 14/10/10	18 – 21 h	Sí	Isabel Carrillo
3	Dimarts, 19/10/10	18 – 21 h	Sí	Robert Ruiz

Assignatura 1.2: Educació inclusiva en l'àmbit escolar				
Universitat que la imparteix: UIB				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 21/10/10	18 – 21 h	Sí	Joan Jordi Muntaner
2	Dimarts, 26/10/10	18 – 21 h	Sí	
3	Dijous, 28/10/10	18 – 21 h	Sí	Dolors Forteza

Assignatura 1.3: Educació inclusiva en l'àmbit social				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 2/11/10	18 – 21 h	Sí	Ramona Ribes
2	Dijous, 4/11/10	18 – 21 h	Sí	
3	Dimarts, 9/11/10	18 – 21 h	Sí	

Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 1

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Treball Individual</i> de síntesi dels continguts de cada assignatura i de reflexió personal 	50 %	<p>L'avaluació d'aquests elements va a càrrec del professorat de cada assignatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assignatura 1.1: UVic • Assignatura 1.2: UIB • Assignatura 1.3: UdL
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treball en Equip</i> (màxim 4 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 1 	50 %	<p>El o la responsable del Mòdul 1 de cada universitat, al qual hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i>, per escrit, els estudiants matriculats a la pròpia universitat.</p>
<p>Notes</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El <i>Treball Individual</i> (un per cada assignatura) s'haurà de presentar al professorat responsable de l'assignatura, com a molt tard, el dia 11 de gener de 2011. 2. El <i>Treball en Equip</i> s'haurà de lliurar al o a la responsable del Mòdul 1 de cada Universitat, com a molt tard, el dijous 10 de febrer de 2011. 3. Els autors de cada <i>Treball en Equip</i> de cada universitat el presentaran oralment, a cada universitat, els dies 15 i 17 de febrer de 2011. 4. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del primer Semestre es tancaran, definitivament, la última setmana de març de 2011. 		

Mòdul 2. Actualització en investigació

Coordinadora: Dolors Forteza (UIB)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

Per a l'itinerari més directament professionalitzador:

E3a: Conèixer els últims avanços en investigació qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències socials, en general, i, més específicament, de les investigacions més recents sobre aspectes relacionats amb l'educació inclusiva, tant en l'àmbit formal (escolar) com no formal (social).

E4a: Haver desenvolupat la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica professional, en la línia de la investigació-acció, per a la millora d'aquesta pràctica i per al propi desenvolupament professional.

Per a l'itinerari més directament d'investigació:

E3b: Conèixer els últims avanços en investigació qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències socials, en general, i, més específicament, de les investigacions més recents sobre aspectes relacionats amb l'educació inclusiva, tant en l'àmbit formal (escolar) com no formal (social) i ser capaços de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació sobre algun aspecte o problema relacionat amb l'educació inclusiva, que integri, si és necessari, procediments de recollida i anàlisi de dades qualitatives i quantitatives.

E4b: Portar a terme processos d'investigació col·laborativa amb un equip de professionals de l'àmbit de l'educació, orientats al desenvolupament professional i a la millora de les pràctiques educatives (formals i no formals) des d'un enfocament inclusiu.

Principals continguts

- La investigació educativa en el camp de les ciències socials i humanes.
- Disseny de la investigació qualitativa: etnografia, estudi de casos i investigació-acció.
- Estratègies d'investigació qualitativa: qüestionari, observació, observació participant, entrevista.
- Anàlisi de contingut. Interpretació de les dades.
- Criteris de rigor.
- Tractament de fitxers de dades en SPSS i Excel. Tipus de dades. Anàlisi descriptiva de les dades.
- Comparació de dos grups i de grups diversos.
- Correlació. Regressió lineal. Proves d'associació entre variables categòriques.
- Anàlisi de dissenys d'investigació qualitativa de projectes relacionats amb l'atenció a la diversitat de necessitats educatives.

Assignatures, calendari i professorat

Assignatura 2.1: La investigació educativa des de la perspectiva metodològica qualitativa				
Universitat que la imparteix: UVic / UIB / UdL				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 11/11/10	18 – 21 h	No	Núria Simó (UVIC) Dolors Forteza i Maria Rosa Rosselló (UIB) J. Lluís Boix (UdL)
2	Dimarts, 16/11/10	18 – 21 h	No	
3	Dijous, 18/11/10	18 – 21 h	No	

Assignatura 2.2: La investigació educativa des de la perspectiva metodològica quantitativa				
Universitat que la imparteix: UVic / UIB / UdL				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 23/11/10	18 – 21 h	No	Malu Calle (UVIC) Eva Aguilar (UIB) J. Lluís Boix (UdL)
2	Dijous, 25/11/10	18 – 21 h	No	
3	Dimarts, 30/11/10	18 – 21 h	No	

Assignatura 2.3 (Optativa): (Investigació sobre educació inclusiva desenvolupada en les tres universitats participants)				
SC	Dia:	Hores:	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 2/12/10	18 – 21 h	No	Antoni Tort, Robert Ruiz i Pere Pujolàs (UVIC)
2	Dimarts, 14/12/10	18 – 21 h	No	
3	Dijous, 16/12/10	18 – 21 h	No	Sebastià Verger, Begoña de la Iglesia i Maria Rosa Rosselló (UIB) Gloria Jove (UdL)

Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 2

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
<i>Assignatura 2.1:</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit 	50 %	El professorat, de cada universitat, de l'assignatura 2.1
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treball Individual</i> sobre investigació qualitativa 	50 %	

<p><i>Assignatura 2.2:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit 	50 %	El professorat, de cada universitat, de l'assignatura 2.2
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treball Individual</i> sobre investigació quantitativa 	50 %	
<p><i>Assignatura 2.3 (optativa):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit 	100 %	El professorat, de cada universitat, de l'assignatura optativa
<p>Notes</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Els dos <i>Treballs Individuals</i> (el de l'assignatura 2.1 i el de l'assignatura 2.2) s'hauran de lliurar al professorat responsable de l'assignatura, com a molt tard, el dia 18 de febrer de 2011. 2. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del primer Semestre es tancaran, definitivament, la última setmana de març de 2011. 		

Mòdul 3. Organització del centre escolar des d'un enfocament inclusiu

Coordinador: Joan Jordi Muntaner (UIB)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E5: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els suports educatius necessaris per a atendre la diversitat de l'alumnat en els centres educatius, des d'un enfocament inclusiu.

E6: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos recursos per a atendre la diversitat des d'un enfocament inclusiu en l'educació infantil i primària.

E7: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos recursos per a atendre la diversitat des d'un enfocament inclusiu en l'educació secundària obligatòria.

Principals continguts

- Organització dels recursos humans en l'escola.
- Models de suport educatiu.
- Estratègies organitzatives i metodològiques per a atendre a la diversitat.
- El currículum comú com referent per a atendre a tot l'alumnat.
- Peculiaritats i perspectives d'atenció a la diversitat en l'etapa d'educació primària i d'educació secundària.

Assignatures, calendari i professorat

Assignatura 3.1: L'estructura i l'organització dels suports a l'escola inclusiva				
Universitat que la imparteix: UIB				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 11/01/11	18 – 21 h	Sí	Joan Jordi Muntaner
2	Dijous, 13/01/11	18 – 21 h	Sí	Begoña de la Iglesia
3	Dimarts, 18/01/11	18 – 21 h	Sí	

Assignatura 3.2: Condicions, eines i recursos per atendre la diversitat a l'educació primària				
Universitat que la imparteix: UIB				
SC	Dia:	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 25/01/11	18 – 21 h	Sí	Maria Rosa Rosselló
2	Dijous, 27/01/11	18 – 21 h	Sí	Jordi Vallespir
3	Dimarts, 1/02/11	18 – 21 h	Sí	

Assignatura 3.3: Desenvolupament curricular i organitzatiu per atendre la diversitat a l'educació secundària

Universitat que la imparteix: UIB

SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 3/02/11	18 – 21 h	Sí	Sebastià Verger
2	Dimarts, 8/02/11	18 – 21 h	Sí	
3	Dijous, 10/02/11	18 – 21 h	Sí	Jordi Vallespir

Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 3

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Treball Individual</i> de síntesi dels continguts de cada assignatura i de reflexió personal 	50 %	L'avaluació d'aquests elements, dels estudiants de totes universitats, va a càrrec del professorat de la UIB que ha impartit cada assignatura del mòdul 3
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treball en Equip</i> (màxim 3 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 3, en forma d'article científic. 	50 %	El coordinador del Mòdul 3, al qual els estudiants de totes les universitats participants hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i>

Notes

1. El *Treball Individual* (un per cada assignatura) s'haurà de presentar al professorat responsable de l'assignatura, com a molt tard, el dia 28 de febrer de 2011.
2. El *Treball en Equip* (en forma d'article) s'haurà de lliurar al Coordinador del Mòdul 3 (de la UIB), com a molt tard, el dia 11 de març de 2011.
3. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del primer Semestre es tancaran, definitivament, la última setmana de març de 2011.

La setmana del 14 al 18 de febrer de 2011 –entre el primer i el segon semestre- no hi haurà classe.

El dimarts 15 de febrer i el dijous 17 de febrer, a cada universitat participant, es presentaran oralment, per ser avaluats, els treballs en equip del mòdul 1.

SEGON SEMESTRE

Mòdul 4. Planificació i organització de la intervenció educativa amb alumnat de famílies immigrants i amb alumnat amb alguna discapacitat des d'un enfocament inclusiu.

Coordinador: Robert Ruiz (UVic)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E8a: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos suports i recursos per a atendre la diversitat cultural des d'un enfocament inclusiu, en l'educació infantil, primària i secundària obligatòria.

E8b: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els suports educatius necessaris per al desenvolupament de centres educatius oberts a la comunitat.

E9: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar diverses estratègies i recursos per a facilitar l'accés i la participació de tot l'alumnat en el currículum comú, des d'un enfocament inclusiu.

E10: Conèixer estructurar, organitzar i avaluar els diversos suports i recursos per a atendre la diversitat derivada d'alguna discapacitat des d'un enfocament inclusiu, en l'educació infantil, primària i secundària obligatòria.

Principals continguts

- Diversitat cultural i educació.
- Treball en xarxa.
- Estratègies organitzatives i didàctiques per a atendre la diversitat cultural a l'escola
- Els Plans i les Aules d'Acollida. Plans Educatius d'Entorn.
- Disseny Universal de l'Aprenentatge.
- Planificació Centrada en la Persona.
- La personalització de l'ensenyament i l'autorregulació de l'aprenentatge.
- Estructura individualista, competitiva i cooperativa de l'activitat en l'aula.
- La interacció entre iguals.
- Els equips d'aprenentatge cooperatius
- Estructures i tècniques cooperatives.

Assignatures, calendari i professorat

Assignatura 4.1: Dinàmiques socials i educatives d'atenció a la diversitat				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 22/02/11	18 – 21 h	Sí	Antoni Tort Núria Simó
2	Dijous, 24/02/11	18 – 21 h	Sí	
3	Dijous, 3/03/11 ⁴	18 – 21 h	Sí	

Assignatura 4.2: Ensenyament i planificació multinivell				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 8/03/11	18 – 21 h	Sí	Robert Ruiz
2	Dijous, 10/03/11	18 – 21 h	Sí	
3	Dimarts, 15/03/11	18 – 21 h	Sí	

Assignatura 4.3: Estructuració cooperativa de l'aprenentatge				
Universitat que la imparteix: UVic				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 17/03/11	18 – 21 h	Sí	José Ramón Lago
2	Dimarts, 22/03/11	18 – 21 h	Sí	Mila Naranjo
3	Dijous, 24/03/11	18 – 21 h	Sí	Pere Pujolàs

Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 4:

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Treball Individual</i> de síntesi dels continguts de cada assignatura i de reflexió personal 	50 %	L'avaluació d'aquests elements, dels estudiants de totes universitats, va a càrrec del professorat de la UVIC que ha impartit cada assignatura del mòdul 4
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treball en Equip</i> (màxim 4 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 4 	50 %	El coordinador del Mòdul 4, al qual els estudiants de totes les universitats participants hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i>
Notes		

⁴ L'1 de març és dia festiu a les Illes Balears

1. El *Treball Individual* (un per cada assignatura) s'haurà de presentar al professorat responsable de l'assignatura, com a molt tard, el dia 14 d'abril de 2011.
2. El *Treball en Equip* s'haurà de lliurar al coordinador del Mòdul 4, com a molt tard, el dia 10 de maig de 2011.
3. Els autors de cada *Treball en Equip* el presentaran oralment, a cada universitat, els dies 17 i 19 de maig de 2011.
4. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del segon Semestre es tancaran, definitivament, la segona quinzena de juliol de 2011. Això no afecta al Treball Final de Màster.

Mòdul 5. L'atenció socioeducativa de persones vulnerables a processos d'exclusió al llarg del cicle vital

Coordinadora: Pepa Valls (UdL)

Responsable UVic: José Ramón Lago

Responsable UIB: Dolors Forteza

Responsable UdL: Glòria Jové

Competències específiques

E11: Conèixer, estructurar, organitzar i avaluar els diversos suports i recursos per a l'atenció primerenca de nens i nenes amb alguna discapacitat.

E12: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar els programes específics per a la transició a la vida adulta i a l'envelliment de persones amb alguna discapacitat, des d'un enfocament inclusiu.

E13: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar els programes específics per a l'atenció socioeducativa de col·lectius de persones amb el risc d'exclusió social per a promoure la seva inclusió.

Principals continguts

- Prevenció i atenció en la primera infància. La prevenció primària, secundària i terciària.
- Enfocament biopsicosocial i educatiu i atenció precoç.
- El treball interprofessional i transprofessiona.l
- La transició a la vida adulta i activa de les persones amb discapacitat des d'un enfocament inclusiu.
- La vellesa de les persones amb discapacitat des d'un enfocament inclusiu.
- Autodeterminació i qualitat de vida per a les persones durant el cicle vital
- L'atenció socioeducativa de col·lectius de persones amb el risc d'exclusió social.
- Programes, mètodes i estratègies que permetin la construcció d'una educació i d'una societat per a tots.

Assignatures, calendari i professorat

Assignatura 5.1: Desenvolupament infantil i atenció primerenca				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 29/03/11	18 – 21 h	Sí	M ^a Àngels Marsellés
2	Dijous, 31/03/11	18 – 21 h	Sí	
3	Dimarts, 5/04/11	18 – 21 h	Sí	

Assignatura 5.2: Transició a la vida adulta i la vellesa				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dijous, 7/04/11	18 – 21 h	Sí	Pepa Valls
2	Dimarts, 12/04/11	18 – 21 h	Sí	
3	Dijous, 14/04/11	18 – 21 h	Sí	

Assignatura 5.3: Integració social de col·lectius amb risc d'exclusió				
Universitat que la imparteix: UdL				
SC	Dia	Hores	Videoconf. Sí/No	Professorat
1	Dimarts, 3/05/11	18 – 21 h	Sí	Pepa Valls
2	Dijous, 5/05/11	18 – 21 h	Sí	
3	Dimarts, 12/05/11	18 – 21 h	Sí	

Elements per a l'avaluació de les assignatures del Mòdul 5:

Element/s d'avaluació	%	Responsable/s de l'avaluació
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit • Activitats del Pla de Treball Individual • <i>Treball Individual</i> de síntesi dels continguts de cada assignatura i de reflexió personal 	50 %	L'avaluació d'aquests elements, dels estudiants de totes universitats, va a càrrec del professorat de la UdL que ha impartit cada assignatura del mòdul 5
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Treball en Equip</i> (màxim 3 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts del Mòdul 5, en forma d'article científic 	50 %	La coordinadora del Mòdul 5, a la qual els estudiants de totes les universitats participants hauran de presentar el <i>Treball en Equip</i>
Notes		
1. El <i>Treball Individual</i> (un per cada assignatura) s'haurà de presentar al		

professorat responsable de l'assignatura, com a molt tard, el dia 9 de juny de 2011.

2. El *Treball en Equip* (en forma d'article) s'haurà de lliurar a la Coordinadora del Mòdul 5 (de la UdL), com a molt tard, el 14 de juny de 2011.
3. Totes les assignatures del màster són de convocatòria única. Les actes de les assignatures/mòduls del segon Semestre es tancaran, definitivament, la segona quinzena de juliol de 2011. Això no afecta al Treball Final de Màster.

El dimarts 17 de maig i el dijous 19 de maig es presentaran oralment, per a ser avaluats, els treballs en equip del mòdul 4.

Mòdul 6. Pràcticum i Treball Final de Màster

Coordinadors:

José Ramón Lago (UVic)

Dolors Forteza (UIB)

Glòria Jové (UdL)

Aquest mòdul, amb un total de 15 crèdits obligatoris, inclou el Pràcticum i el Treball Final de Màster, i les seves característiques varien en funció de l'orientació escollida per l'alumnat.

En finalitzar els crèdits de contacte dels dos primers Mòduls, els alumnes i les alumnes matriculats al màster hauran d'haver decidit per quina orientació opten (professionalitzadora o d'investigació), per tal que l'equip coordinador del màster pugui organitzar en cada universitat, amb la suficient antelació, les pràctiques que haurà de realitzar cada estudiant. En el cas que hagin escollit l'orientació d'investigació, haurien de tenir ja una primera aproximació de l'objecte d'investigació que els interessa portar a terme, relacionat amb les línies de recerca dels grups que han impulsat el màster.

Competències específiques

E14a: *(Per a l'itinerari professionalitzador)* Programar, aplicar i avaluar un projecte d'intervenció per a la inclusió de persones amb discapacitat o amb el risc d'exclusió, en algun centre o institució educativa.

E14b: *(Per a l'itinerari de recerca)* Col·laborar i participar activament, en un grup de recerca, en algun projecte d'investigació relacionat amb l'educació inclusiva.

Principals continguts

- Funcions i tasques de l'educador i l'educadora en relació amb l'atenció a la diversitat. Treball en equip multiprofessional i treball en xarxa.
- Tipus d'institucions socioeducatives. Els equips multiprofessionals. El treball en xarxa.
- Estudi i anàlisi de casos: àmbits, centres, col·lectius participants, situacions educatives, resolució de problemes i presa de decisions.
- Anàlisis de la realitat social i cultural. Metodologies i estratègies d'observació i diagnòstic.
- Disseny, aplicació i avaluació de projectes d'intervenció socioeducativa.
- Elaboració de plans de treball, programes, projectes educatius (individuals i de centre) i documents de planificació.
- Estratègies d'investigació-acció sobre la pràctica professional.

Assignatures

	Nom assignatura	Crèd.	Tipus	Universitat	Videoconf. SÍ/NO
M6A1a	Pràctiques (Itinerari professionalitzador)	9	Oblig. (1)	UVic/UIB/UdL	NO
M6A1b	Pràctiques (Itinerari de recerca)	6	Oblig. (2)	UVic/UIB/UdL	NO
M6A2a	Treball Final de Màster (Itinerari professionalitzador)	6	Oblig. (1)	UVic/UIB/UdL	NO
M6A2b	Treball Final de Màster (Itinerari de recerca)	9	Oblig. (2)	UVic/UIB/UdL	NO

(1) Obligatori per als estudiants matriculats a l'itinerari professionalitzador

(2) Obligatori per als estudiants matriculats a l'itinerari de recerca

Calendari

- Aquest calendari suposa que les pràctiques es faran amb més intensitat després del mòdul 5. Es poden començar abans en funció del lloc i dels condicionants de cada cas.
- El calendari específic el determinarà cada universitat participant.

El Pràcticum i el Treball Final de Màster, en l'itinerari professionalitzador

Els alumnes que hagin optat per l'orientació professionalitzadora del màster, hauran de fer unes Pràctiques de 9 crèdits ECTS (equivalents, aproximadament, a 100 hores d'estada a un centre de pràctiques), i un Treball Final de Màster de 6 crèdits ECTS.

En aquest cas, les *Pràctiques* es portaran a terme en un centre escolar o en una institució educativa (amb la qual les respectives universitats que imparteixen el màster hauran subscrit prèviament un conveni de col·laboració), durant un període de temps que oscil·larà entre 4 i 8 setmanes, en funció de les característiques del centre o institució i de l'horari de pràctiques que l'alumne o l'alumna pugui realitzar.

Els estudiants que treballen en l'àmbit escolar o en una institució educativa podran dur a terme les seves pràctiques al lloc de feina. No obstant això, hauran d'aportar, al moment de la matrícula, la documentació pertinent que demostrï la situació laboral en qual es troben.

Aquestes pràctiques han de possibilitar a l'alumnat:

- Conèixer "sobre el terreny", des d'una realització pràctica concreta, els recursos, estratègies, instruments, metodologies, etc. que el centre o la institució en qüestió utilitza per atendre la diversitat de necessitats educatives dels seus usuaris (és a dir: conèixer des d'un vessant pràctic el que se li haurà ensenyat en els mòduls realitzats abans de les pràctiques, sobretot en els mòduls 3, 4 i 5, en funció de la tipologia del centre o la institució de pràctiques).
- Programar, aplicar i avaluar un projecte d'intervenció per a la inclusió de persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió, en algun centre o institució educativa.

L'avaluació d'aquestes pràctiques és fonamental a l'hora de comprovar fins a quin punt l'alumnat haurà desenvolupat les competències generals 1, 4, 8, 9, 10 i 11).

Per altra part, en aquesta orientació professionalitzadora, el *Treball Final de Màster* (de 6 c. ECTS) consistirà en l'elaboració d'una Memòria Acadèmica, en la qual l'alumnat haurà de sintetitzar, relacionar i analitzar críticament els continguts dels diferents mòduls del màster, incloses les pràctiques del mòdul 6. També haurà d'incloure unes reflexions (de tipus metacognitiu) sobre el procés d'aprenentatge que haurà portat a terme durant el màster.

Per a la realització d'aquest Treball Final de Màster cada estudiant disposarà de l'ajuda d'un tutor o d'una tutora, que serà un professor o una professora del màster de la universitat en la qual s'haurà matriculat.

Aquest treball haurà de ser presentat oralment i defensat davant d'un tribunal format per tres professors o professores de la universitat respectiva (una professora o professor que no formi part de del màster i dues professores o professors del màster que no hagi tutoritzat el treball).

L'avaluació d'aquest treball és fonamental a l'hora de comprovar fins a quin punt l'alumne o l'alumna haurà desenvolupat les competències generals 2, 3, 4, 6, 8, 9 i 12.

El treball Final de Màster s'haurà de lliurar en les dates que determini cada universitat en funció de la seva normativa.

El Pràcticum i el Treball Final de Màster, en l'itinerari de recerca

La distribució dels 15 crèdits del Mòdul 6, per a l'alumnat que hagi optat per l'orientació d'investigació, és diferent de la que s'ha seguit en l'orientació professionalitzadora. En aquest cas, les Pràctiques tenen un valor de 6 crèdits ECTS (equivalents, aproximadament, a 65 hores) i el Treball Final de Màster, un valor de 9 crèdits ECTS.

En aquesta orientació investigadora, les *Pràctiques* es portaran a terme en un grup d'investigació, de manera més intensa en acabar les sessions de contacte del mòdul 5, però que s'iniciaran quan es determini entre el professor tutor o la professora tutora i l'alumnat que s'hagi matriculat en aquest itinerari. En funció de la disponibilitat horària de l'estudiant, si es considera adient, aquestes pràctiques en un grup d'investigació poden iniciar-se ja durant el primer semestre.

Les pràctiques han de possibilitar que l'alumnat que segueixi aquesta orientació pugui col·laborar i participar activament, en un grup d'investigació, en algun projecte relacionat amb l'educació inclusiva.

Simultàniament, l'alumnat que hagi optat per aquesta orientació haurà de realitzar –com a *Treball Final de Màster*– un treball d'investigació, per un valor de 9 crèdits ECTS, per al qual comptarà amb la tutorització d'un professor o d'una professora del grup d'investigació en el qual porti a terme les pràctiques.

Aquest treball d'investigació haurà d'estar relacionat amb alguna de les línies d'investigació dels diferents grups que han promogut aquest màster en les universitats participants. D'acord amb el coordinador del màster de cadascuna de les universitats participants, es podrà fer també un treball d'investigació sobre alguna línia similar o complementària a les que actualment tenen obertes els diferents grups. En aquest cas, l'estudiant podrà portar a terme les pràctiques en un grup d'investigació diferent dels que han promogut el màster, de la mateixa universitat o d'una altra universitat del país o de l'estranger. Si és així, el treball d'investigació haurà de ser cotutoritzat per un doctor o una doctora dels grups que han promogut el màster, i per un doctor o una doctora del grup d'investigació en què estigui fent les pràctiques.

Aquest treball d'investigació, per altra banda, podrà prendre dos enfocaments distints:

1. Pot consistir –per a aquells o aquelles alumnes que ja tinguin clar l'objecte d'investigació de la seva futura Tesi Doctoral- en la presentació per escrit del seu Projecte de Tesi, degudament fonamentat tant teòricament com metodològicament, i defensat oralment davant d'un tribunal, acompanyat d'una “memòria d'investigació” en la qual l'estudiant especifiqui l'experiència adquirida en la seva col·laboració i participació activa en algun projecte d'investigació del grup on ha realitzat les pràctiques.
2. O bé pot consistir en la realització d'una petita investigació presentada per escrit i defensada oralment davant d'un tribunal. Aquesta investigació pot ser un estudi de camp degudament fonamentat tant teòricament com metodològicament; o bé pot ser una primera investigació (a manera d'investigació “pilot”), per exemple, per acabar de determinar les hipòtesis generals del que serà després la seva tesi doctoral; o per a acabar de confeccionar, comprovar i validar un instrument de recollida de dades que s'utilitzarà més endavant en la seva Tesi Doctoral; o bé pot consistir també en la fonamentació teòrica i/o la revisió bibliogràfica (“investigació bibliogràfica” o “estat de la qüestió”), com una part del que serà més tard la seva Tesi Doctoral.

Aquest treball d'investigació, sigui quin sigui l'enfocament que acabi prenent, ha de servir per comprovar la “suficiència investigadora” de l'alumnat del màster, que li ha de permetre realitzar, si ho desitja, la seva Tesi Doctoral per a l'obtenció del títol de doctor o doctora. Més concretament, ha de poder permetre comprovar fins a quin punt l'alumne o l'alumna que ha optat per l'orientació d'investigació del màster és capaç de:

- Demostrar una comprensió sistemàtica del camp d'estudi de l'educació inclusiva i el domini de les aptituds i els mètodes d'investigació associats amb aquest camp d'estudi, que mostrin la seva preparació per a iniciar una tesi doctoral.
- Dissenyar, adaptar i implementar un procés substantiu d'investigació sobre algun problema o qüestió relacionat amb l'educació inclusiva, de manera que demostrï la seva capacitat d'emprendre una tesi doctoral.

Aquest treball d'investigació, sigui quin sigui l'enfocament que tingui, en qualitat de Treball Final de Màster, haurà de ser presentat i defensat oralment davant d'un tribunal format per tres professors o professores de la universitat respectiva (dues professores o professors que no siguin del màster i un professor o una professora del màster, que no hagi tutoritzat el treball).

- L'avaluació d'aquest treball d'investigació –estretament lligada a l'avaluació de les pràctiques en un grup d'investigació- és fonamental, ja que permet comprovar fins a quin punt l'alumnat ha desenvolupat totes les competències generals del màster.

El treball Final de Màster s'haurà de lliurar en les dates que determini cada universitat en funció de la seva normativa.

3. L'AVALUACIÓ

La normativa acadèmica de la UVic indica que els màsters s'avaluaran de manera continuada i cada assignatura tindrà una sola convocatòria per matrícula.

En el cas del Màster en Educació Inclusiva, les 3 assignatures de cada un dels mòduls 1, 2, 3, 4 i 5 s'avaluaran globalment. El professorat de les 3 assignatures de cadascun d'aquests mòduls avaluarà de forma conjunta els alumnes i les alumnes que les han cursat, tot considerant, per una banda el *procés* d'aprenentatge que han seguit els estudiants al llarg de les tres assignatures del mòdul, i, per l'altra, els *resultats* obtinguts, a través de les activitats d'avaluació que s'indicaran més endavant.

L'avaluació dels mòduls 1, 3, 4 i 5

Les competències generals i específiques que les assignatures d'aquests mòduls pretenen desenvolupar en l'alumnat del màster s'avaluaran:

- a) El 50 % de la qualificació de cada assignatura dels mòduls 1, 3, 4 i 5 ve determinat pels següents elements: (1) el seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit; (2) la realització de les activitats del Pla de Treball Individual; i (3) per un *Treball Individual* de síntesi dels continguts de cada assignatura i de reflexió personal. Aquests elements seran valorats pel professorat de cada assignatura.
- b) Pel que fa al 50 % restant de la qualificació de les assignatures d'aquests mòduls:
 - En els mòduls 1 i 4 ve determinat per un *Treball en Equip* (màxim 4 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts dels Mòduls 1 i 4, respectivament. Aquest element serà valorat, en el Mòdul 1, pel o per la responsable d'aquest mòdul de cada universitat, a qui li hauran de lliurar el treball en la data fixada en el calendari del màster; i, en el Mòdul 4, pel coordinador o per la coordinadora d'aquest mòdul, a qui li hauran de lliurar el treball en la data fixada en el calendari del màster. El treball en equip d'aquests dos Mòduls s'haurà de presentar oralment a cada universitat, en la data fixada dins el calendari del màster.
 - En els mòduls 3 i 5 ve determinat per un *Treball en Equip* (màxim 3 alumnes) d'aprofundiment d'algun tema relacionat amb els continguts d'aquests mòduls, **en forma d'article científic**, que serà valorat pel coordinador o per la coordinadora dels corresponent mòdul, al qual se li haurà de lliurar per escrit abans del termini fixat en el calendari del màster.

L'avaluació del mòdul 2

Les competències generals i específiques que les assignatures 2.1 i 2.2 d'aquest mòdul pretenen desenvolupar en l'alumnat del màster s'avaluaran d'acord amb els següents criteris:

- a) El 50 % de la qualificació ve determinat pels següents elements: (1) el seguiment i participació en les classes presencials i en les Sessions de Treball Dirigit; i (2) la realització de les activitats del Pla de Treball Individual.
- b) Pel que fa al 50 % restant de la qualificació ve determinat, en el cas de l'assignatura 2.1 (investigació qualitativa) per un treball que consistirà en el disseny d'una investigació de caire qualitatiu, que podrà coincidir amb el treball d'investigació que l'estudiant voldrà realitzar com a Treball Final del Màster; en el

cas de l'assignatura 2.2 (investigació quantitativa) consistirà en la realització de diferents càlculs estadístics a través de SPSS o Excel, a partir d'un supòsit pràctic facilitat pel professor o la professora.

L'avaluació del mòdul 6 (Pràcticum i Treball Final de Màster)

Les competències associades al *Pràcticum* s'avaluaran a partir dels següents elements (50 % de la qualificació de la matèria):

- a) L'informe del professional o investigador del centre de pràctiques que exercirà de cotutor o de cotutora de l'alumne o de l'alumna (25 %).
- b) L'informe del professor o la professora del màster que exercirà de cotutor o de cotutora de l'alumne o de l'alumna (25 %).

Els dos informes han de tenir com a mínim una qualificació de 5 sobre 10 perquè es pugui calcular la mitjana entre ambdues.

Les competències associades al Treball de Final de Màster (tant si s'ha seguit l'itinerari professionalitzador com si s'ha seguit el d'investigació), s'avaluarà a partir dels següents elements (que representen el 50 % de la qualificació de la matèria):

- a) L'informe dels membres del tribunal sobre la presentació escrita i oral del Treball Final de Màster (30 %).
- b) L'informe del professor o la professora del màster que haurà tutoritzat l'alumne o l'alumna en la realització d'aquest treball (20 %).

Aquests dos informes han de tenir com a mínim una qualificació de 5 sobre 10 perquè es pugui calcular la mitjana ponderada entre ambdues.

Defensa oral del Treball Final de Màster

Per a la defensa pública del Treball Final de Màster es convocarà als estudiants que hagin presentat prèviament el document escrit en les dates que determini cada universitat, d'acord amb la seva normativa.